

Ανάμεσα στις «συμπληγάδες» του κρατικού... μπαρόκ και της ιδιωτικής φαιδρότητας...

Επτά εναλλακτικές προτάσεις για την ισόρροπη ανάπτυξη του Ολύμπου

Του Κώστα Τσίππη
της «Ομάδας Προστασίας
Ορεινής Φύσης»

Σκόλους είναι, λίγο ως πολύ γνωστός, ο όρος «ξεχασμένη Ελλάδα», ο οποίος και αναδύθηκε ως δια μαγείας, την τελευταία δεκαετία, για να δηλώσει την παρουσία στον εθνικό χώρο, περιοχών, τμημάτων της ελληνικής επικράτειας, που έμειναν έξω από κάθε προοπτική ανάπτυξης και από κάθε χωροτακτική πολιτική.

Με την λέξη «ξεχασμένη», υποδηλώνεται η λησμονιά, η εγκατάλειψη, η υπανάπτυξη, σε άλλες εποχές και η μιζέρια, που κυριαρχεί σ' αυτές τις περιοχές, που χαρακτηρίστηκαν και χαρακτηρίζονται και σαν «απομακρυσμένες», «άγονες», «ορεινές» ή με τον πιο σύγχρονα εξωραϊσμένο όρο «προβληματικές». Κι ενώ το «ξεχασμένη Ελλάδα» γίνεται τίτλος στις εφημερίδες και θέμα τηλεοπτικών εκπομπών, καμία σχεδόν ουσιαστική ερμηνεία δεν δίνεται στο καθοριστικό ερώτημα: «Από ΠΟΙΟΥΣ και ΓΙΑΤΙ έχει ξεχασθεί, αυτή η Ελλάδα».

Από τους πολίτες αυτού του κράτους, της απίθανης τουριστικής εκμετάλλευσης του ήλιου και της θάλασσας, που εμβρόντητοι ανακαλύπτουν ότι στα 1985, υπάρχουν χωριά χωρίς δρόμους, φως, τηλέφωνο, χωριά που αποκλείονται απ' τα χιόνια τους χειμάνους μήνες, χωριά που πεθαίνουν πνιγμένα απ' την εγκατάλειψη, την αστυφιλία, την έλλειψη οικονομικών πόρων και την ανεργία.

Η μήπως απ' το ίδιο το κράτος και τις βραδυκίνητες υπηρεσίες του, που περίτρομο ανακαλύπτει, τα τελευταία χρόνια, τις τεράστιες δια- και ενδο-περιφερειακές του ανισότητες, φραγμό στην παρὰρ επιβίωση και ανάπτυξη του; Και να μην, όταν αναφερόμαστε στις δυσπρόσιτες περιοχές της ΠΙΝΔΟΥ, τις άγνωστες περιοχές των Αγράφων ή τα μοναδικά σε ομορφιά, ορεινά χωριά της Αιτωλοακαρνανίας, θα μπορούσε κανείς να δικαιολογήσει, «τα αδικαιολόγητα», δίνοντάς τους τον χαρακτήρα του άγνωστου και του μακρινού. Όμως τι να πει κανείς για τον ΟΛΥΜΠΟ και την περιοχή του και πώς να δικαιολογήσει το γεγονός ότι στα 1985, εξακολουθεί να παραμένει ένα κομμάτι της «ξεχασμένης Ελλάδας»;

Το πασίγνωστο αυτό βουνό, το ψηλότερο της Ελλάδας, είναι μοναδικό τόσο για την πλούσιότητα και την σπανιότητα της πανίδας και χλωρίδας του, όσο και για τις απaráμιλλες φυσικές ομορφιές του.

Το σύνολο δε, των ψηλών κορυφών του, Μίτικας (2.917 μ.), Στεφάνι, Προφήτης Ηλίας, Σκολιό κλπ., αποτελούν αναμφίβολα ένα μνημείο της φύσης και προσελκύουν κάθε χρόνο, χιλιάδες Έλληνες και ξένους, περιηγητές, φωτολάτρες και ορειβάτες.

Κι ενώ θα περίμενε κανείς, η μοναδική αυτή για την Ελλάδα περιοχή, να αναπτυχθεί και να προστατευθεί αποτελεσματικά, φέρνει όλα τα σημάδια της κρατικής εγκατάλειψης (υπανάπτυκτα χωριά, δυσπρόσιτοι δρόμοι, ανελέεκτη διαχείριση της φύσης, παντελής έλλειψη βασικών υπηρεσιών).

μοστούν, θα καταστρέφουν οριστικά τον ΟΛΥΜΠΟ, σαν χώρο και σαν σύμβολο.

Η ΚΡΑΤΙΚΗ ΑΝΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ...

Το ΠΡΩΤΟ, προέρχεται από τον Ε.Ο.Τ. και προβλέπει, ούτε λίγο ούτε πολύ, την κατασκευή 3 τελεφερίκ προς τις ψηλότερες κορυφές του ΟΛΥΜΠΟΥ και την παράλληλη κατασκευή πολυτελών χιονοδρομικών κέντρων.

Το πόσο βέβαια ενδείκνυται η ανάπτυξη της χιονοδρομίας (σπορ των λίγων και της ελίτ) στην Ελλάδα, σαν εναλλακτική πρόταση στο αναπτυξιακό της αδιέξοδο, αυτό είναι κάτι που θα μας απασχολήσει μια άλλη φορά.

● Εκείνο που πρέπει όμως να τονισθεί από τώρα, είναι ότι η χώρα μας δεν διαθέτει την τεχνολογία για την κατασκευή τέτοιων κέντρων, ούτε διαθέτει εγχώρια βιομηχανία κατασκευής ειδών χιονοδρομίας. Άρα θα δαπανηθούν τεράστια ποσά, σε συνάλλαγμα που θα επιβαρύνει τον ήδη τάλαιπωρμένο κρατικό προϋπολογισμό, για την εισαγωγή μιας τεχνολογίας που και πολυδάπανη είναι, και θα αυξήσει την εξάρτηση της χώρας μας και θα γίνουν για να ικανοποιηθεί η ήδη γνωστή και προνομιούχα τάξη, και τέλος θα έχει βαρύ κόστος για την φύση.

Πράγματι: Η δημιουργία ενός χιονοδρομικού κέντρου, απαιτεί δρόμους, εγκαταστάσεις, δηλαδή χώρο που δημιουργείται σε βάρος της φύσης (διανοίξεις, αποψιλώσεις, ισοπεδώσεις κλπ.).

Η ίδια η εγκατάσταση και λειτουργία αναβατήρων (σκι-λιφτ), τελεφερίκ με χρήση πυλώνων, βαρύνει ουσιαστικά και αισθητικά τη φύση, καταστρέφει την χλωρίδα της, διώχνει την άγρια πανίδα της και αλλοιώνει το τοπίο.

Το σχέδιο του Ε.Ο.Τ., μνημείο ανευθυνότητας πάνω στην ελληνική φύση, σε συνάρτηση με την παντελή έλλειψη πολιτικής για την ΟΡΕΙΝΗ ΕΛΛΑΔΑ, μπορεί να καταστρέψει σημαντικά το ομορφότερο ελληνικό βουνό.

...ΚΑΙ, η πανταχού παρούσα ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

Το ΔΕΥΤΕΡΟ σχέδιο, καταλογίζεται στην πανταχού παρούσα ιδιωτική πρωτοβουλία, που σε συνάρτηση με την κρατική ανοργάνωση και ανευθυνότητα, μπορεί να οραματίζεται (σήμερα και τα όνειρα, μπορούν να αποφέρουν κέρδη!) την δημιουργία ενός είδους ΝΤΙΣΝΕΪΛΑΝΤ,

στις παρυφές του ΟΛΥΜΠΟΥ.

Η ιδέα αν προερχόταν από κάποιον μεμονωμένο μεγαλόσχημο επενδυτή, θα μπορούσε κάλλιστα να απορριφθεί με διάφορα επιχειρήματα, ανάλογα με τον βαθμό συνειδητοποίησης, την ευαισθησία και την ιδιότητα του κριτή της.

Όμως εδώ έχουμε να κάνουμε με μια πρόταση, ενός διαφημιστή, που είχε την πρόνοια να ιδρύσει ολόκληρο σωματείο με την επωνυμία «ΟΛΥΜΠΟΣ» για να προωθήσει τους σκοπούς του.

Σωματείο στο οποίο συμμετέχουν 184, επώνυμοι και ανώνυμοι Έλληνες και ξένοι και που έχει μεν σαν καταστατικό στόχο την δημιουργία ενός Παγκόσμιου Πνευματικού Κέντρου στην χαράδρα του ΕΝΙΠΠΕΑ ποταμού, στον ΟΛΥΜΠΟ «για την καλλιέργεια του πνεύματος αγάπης και πολιτιστικής προόδου», το οποίο όμως δεν είναι τίποτα άλλο από μια έξυπνα καλυμμένη κερδοσκοπική επιχείρηση, για την δημιουργία μιας τουριστικής αρχαιο-ελληνικής πόλης και ενός ιδιωτικού πανεπιστημίου «όπου σοφοί από όλον τον κόσμο, θα διδάσκουν» και όπου «το προσωπικό θα είναι ντυμένο με χιτώνες» (!!).

Αυτή η κερδοσκοπική πρόταση γίνεται με την χρησιμοποίηση (καπηλεία θα λέγαμε) του ονόματος και της ακτινοβολίας του ΟΛΥΜΠΟΥ, τον οποίο αντί το κράτος να κατοχυρώσει και να διαχειρισθεί σαν παγκόσμιο σύμβολο, τον αφήνει στα χέρια της ιδιωτικής πρωτοβουλίας.

Και λέω αφήνει, γιατί το σχέδιο έτυχε, σε πρώτη τουλάχιστον φάση της αναγνώρισης της πολιτείας, που εκπροσωπήθηκε σε σχετική εκδήλωση που έγινε στο ξενοδοχείο ΧΑΝΑΡΗ (στις 5/6), με ανώτατους υπαλλήλους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και ανώτατους αξιωματικούς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Στην εκδήλωση ζήτηθηκε, ούτε λίγο ούτε πολύ, να παραχωρήσει η πολιτεία μια τεράστια έκταση 50.000 στρεμμάτων, στον ΟΛΥΜΠΟ, όπου θα χτιστούν με αμερικανικά και διεθνή κεφάλαια (αναφέρθηκαν ποσά της τάξης των εκατοντάδων εκατομμυρίων δολαρίων), ξενοδοχεία, εγκαταστάσεις, λιμάνι αεροδρόμιο κλπ.

Η τεράστια ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ και ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ αλλοίωση που θα επέλθει στην περιοχή παρ'όλο που είναι προφανής, δεν φαίνεται να απασχολεί ιδιαίτερα τα ιδρυτικά μέλη του σωματείου μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται βιομήχανοι, επιχειρηματίες, ελεύθεροι επαγγελματίες, καλλιτέχνες, δημοσιογράφοι, αλ-

λά και εκπρόσωποι ακροδεξιών κομμάτων, όπως της Βραζιλίας (!) γνωστοί φιλοχουντικοί Έλληνες της διασποράς κλπ. Η επιχείρηση φαίνεται να έχει στηθεί πολύ καλά, αφού έχει διανθισθεί και με 2-3 επώνυμους και αξιόλογους επιστήμονες, καθώς και με στελέχη του κυβερνώντος κόμματος.

Ως πότε θα υπάρχει η «ξεχασμένη Ελλάδα»;

ΦΥΣΙΚΑ ούτε η μία ούτε η άλλη, πρόταση θα λύσουν το πρόβλημα του τμήματος αυτού της «ξεχασμένης Ελλάδας».

— Η υπανάπτυξη θα εξακολουθήσει να επικρατεί στην περιοχή του ΟΛΥΜΠΟΥ, εξωραϊσμένη με κάποια τουριστικά καταστήματα και εγκαταστάσεις.

— Η ανεργία δεν θα παταχθεί, κι ίσως να αυξηθεί μόνο ο πληθυσμός της περιοχής σε ξενοδοχο-υπαλλήλους και σερβιτόρους, της ελληνικής ΝΤΙΣΝΕΪΛΑΝΤ ή των ελληνικών ΑΛΠΕΩΝ.

— Η εκμετάλλευση της φύσης και της γης θα αυξηθεί, το περιβάλλον θα υποβαθμιστεί, μια περιοχή που θα έπρεπε να παραμείνει ανέπαφη και να προστατευθεί, θα γίνει θυσία στον βωμό μιας αλόγιστης τουριστικής εκμετάλλευσης.

Ο ΟΛΥΜΠΟΣ σήμερα, κινδυνεύει τόσο από το κράτος, όσο και από την ιδιωτική πρωτοβουλία, και νομίζω ότι πρέπει να αντιδράσουμε όλοι. Η ίδια η Ελλάδα κινδυνεύει από την έλλειψη μιας εναλλακτικής αναπτυξιακής πολιτικής...

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ

Η οικολογική κίνηση «ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΡΕΙΝΗΣ ΦΥΣΗΣ», έχει να κάνει τις εξής 7 προτάσεις για την σωτηρία και την προστασία του ΟΛΥΜΠΟΥ, για την ισόρροπη ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής του.

1. Να γίνει άμεση επέκταση του σημερινού ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΡΥΜΟΥ του ΟΛΥΜΠΟΥ, προς Βορρά και προς Ανατολάς, ούτως ώστε να περιλάβει τα μοναδικά δάση της ΒΡΟΝΤΟΥΣ, την περιοχή ΣΗΡΟΛΑΚΚΙ και ολόκληρη την χαράδρα του ΕΝΙΠΠΕΑ.

Παράλληλα να κηρύχθούν οι ψηλότερες κορυφές του βουνού σε ΜΝΗΜΕΙΑ της ΦΥΣΗΣ και

να απαγορευθεί αυστηρά κάθε κατασκευή, που θα αλλοιώνει την φυσιογνωμία τους.

2. Να αναστηλωθούν και να μετατραπούν σε μουσεία τα 3 σημαντικά μοναστήρια του ΟΛΥΜΠΟΥ, τα οποία σήμερα είναι ερειπωμένα και αφύλακτα (μονές Αγίου Διονυσίου, Κανάλων και Σπάρμου).

3. Να αναπτυχθεί η φυσιογνωμία και η ΟΡΕΙΒΑΣΙΑ σαν, η εναλλακτική λύση του ανθρώπου απέναντι στην φύση και να κατασκευασθούν 3 νέα ορειβατικά καταφύγια στις περιοχές ΚΑΛΟΓΕΡΟΥ, ΒΡΟΝΤΟΥΣ και ΣΗΡΟΛΑΚΚΙ.

Επίσης, να επιδιορθωθεί ο εγκαταλειμμένος μετεωρολογικός σταθμός στον ΑΓΙΟ ΑΝΤΩΝΙΟ και να αποτελέσει ερευνητικό κέντρο και καταφύγιο.

4. Να αναπτυχθεί η γεωργία και η κτηνοτροφία στην Δυτική και Νότια πλευρά του βουνού, με την δημιουργία πρότυπων συνεταιρισμών και την παράλληλη αξιοποίηση του ονόματος του ΟΛΥΜΠΟΥ για την παραγωγή, με βάση τις βιοκαλλιέργειες υγιεινών τροφών (τυρί, κρασί κλπ.).

5. Η ολοκλήρωση του οδικού δικτύου, και του περιφερειακού δρόμου ΑΙΤΟΧΩΡΟ - ΚΑΡΙΑ - ΚΟΚΚΙΝΟΠΛΟΣ - ΑΙΤΟΧΩΡΟ, που θα εξυπηρετήσει τις υπανάπτυκτες Ν.Δ. και Β.Δ. περιοχές.

6. Να δημιουργηθεί ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ στην Κατερίνη, με κατεύθυνση τις ανθρωπιστικές σπουδές και τις επιστήμες της γης.

Παράλληλα να δημιουργηθεί ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΩΝ του ΟΛΥΜΠΟΥ και ένα διανομαρχιακό όργανο (ν. Λάρισας - ν. Πιερίας) που να επιφορτισθεί με την προστασία, την διαχείριση και την ανάπτυξη της περιοχής.

7. Να απομακρυνθούν οι στρατιωτικές εγκαταστάσεις από την τοποθεσία Βρυσσοπούλες (1.900 μ.) και αφού καταφεύσονται οι αυθαίρετες παραβερστικές κατοικίες των αξιωματικών, που προσβάλλουν βάνουσα την φυσιογνωμία του ΟΛΥΜΠΟΥ, να δημιουργηθεί ένα πρότυπο αλпинιστικό κέντρο, σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση και τους ορειβατικούς συλλόγους.

